

Kopīgais ekspertu atzinums studiju programmas licences saņemšanai
studiju virziena ietvaros

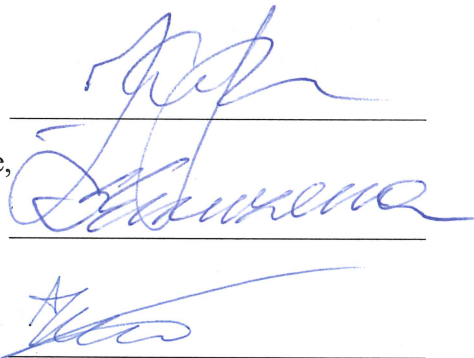
Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā
(nosaukums)

Biznesa augstskola Turība

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu pēc īstermiņa rekomendācijās
noteikto trūkumu novēršanas

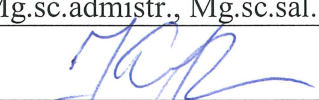
Eksperti:

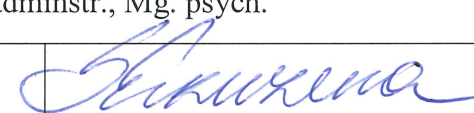
1. Eksperte, Dr. psych., Mg.sc.admistr., Mg.sc.sal.,
Maija Zakriževska-Belogrudova
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte,
Dr.sc.admistr., Mg.psych. Signe Enkuzena
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts
Arkādijs Zvaigzne

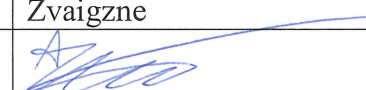

2018. gada 30. maijā

Informācija par ekspertiem

Vārds	Maija	Uzvārds	Zakriževska-Belogrudova
Darbavieta	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	Amats	Maģistra programmas "Vadības psiholoģija un supervīzija" direktore, asoc. prof.
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr. psych., Mg.sc.admistr., Mg.sc.sal.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man nav interešu konflikta			

Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts/-e			
Vārds	Signe	Uzvārds	Enkuzena
Darbavieta	SIA "EXP Partners"	Amats	Valdes locekle
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.sc adminstr., Mg. psych.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man nav interešu konflikta			

Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts			
Vārds	Arkādijs	Uzvārds	Zvaigzne
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man nav interešu konflikta			

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	14.05.2018
Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem	Biznesa augstskola Turība (BAT) profesionālās maģistra studiju programmas "Biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība" licencēšanas 2018 gadā iesniegtais iesniegums ar tā pielikumiem, BAT iesniegtie precizējumi un papildinājumi, BAT mājas lapa (http://www.turiba.lv/lv/).

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas vai koledžas nosaukums	Biznesa augstskola Turība
2.	Studiju virziena nosaukums	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
3.	Studiju programmas studiju virzienā	6
4.	Studiju programmas nosaukums	Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā
5.	Studiju programmas izglītības klasifikācijas kods	47345
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu, angļu
7.	Studiju programmas īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātie, nepilna laika klātie

8.	Studiju programmas īstenošanas vieta	Graudu iela 68, Rīga
9.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods profesiju klasifikatorā)	Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, 5. līmeņa profesionālā kvalifikācija – Uzņēmuma vadītājs (rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji, 1120)

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

- 1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process;*
- 2. Studiju programmas atbilstība augstskolas/ koledžas studiju virzienam un augstskolas/ koledžas stratēģijai;*
- 3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē;*
- 4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.*

Analīze

1. Studiju programmas izveides pamatojums un izstrādes process

Kā norādīts Biznesa augstskolas “Turība” (turpmāk - BAT) programmas raksturojumā, viens no programmas mērķiem ir “dot iespēju apgūt kompetences, kuras nepieciešamas uzņēmējdarbības procesu vadībā, balstoties jaunākās teorētiskās atziņās, veicinot patstāvīgu izpēti darbu veikšanu uzņēmējdarbības vadības nozarē”. Programma ir izveidota ar mērķi primāri sniegt uzņēmējdarbības kompetences, kas tiek papildinātas ar zināšanām cilvēkresursu vadības un biznesa psiholoģijas jomā.

Pamatojot studiju programmas izstrādes nepieciešamību, gan programmas raksturojumā, gan arī vizītes laikā BAT un uzņēmēju pārstāvji norādīja uz aizvien pieaugošu nepieciešamību pēc uzņēmēju spējas strādāt ar cilvēkresursiem, to efektivitātes paaugstināšanu. Programmas raksturojumā norādīts, ka studiju programmas izstrādē tika iesaistīti SIA “TZMO Latvia” un SIA “WorkingDay Latvia”. Tikšanās laikā ar darba devējiem, vairāki no klātesošiem varēja apstiprināt savu iesaisti studiju programmas izstrādē, ko arī apstiprināja to zināšanas par studiju programmas saturu un mērķiem.

2. Studiju programmas atbilstība augstskolas studiju virzienam un augstskolas stratēģijai

Studiju programmas izstrāde ir sasaistīta ar BAT vīziju, kas nosaka, ka BAT ir “Latvijas nākotnes tautsaimniecības idejiskais kodols un dzinējspēks”. Ņemot vērā to, ka studiju programmas viens no mērķiem ir sniegt iespēju apgūt zināšanas cilvēkresursu vadībā un biznesa psiholoģijā uzņēmējiem, var uzskatīt, ka šī programma ir saistīta ar vīziju. Tāpat arī BAT studiju virzienam “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ir definēti sekojošie mērķi fakultātes metodiskajā seminārā: “sniegt vispusējas teorētiskās un praktiskās zināšanas, attīstīt studentos ekonomisko un biznesa domāšanu, sagatavot vadītājus un vadošos speciālistus dažādām tautsaimniecības nozarēm, vadītājus-līderus, lai veicinātu uzņēmuma attīstību un sekmētu to konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā tirgū”. Ņemot vērā studiju programmas uzsvaru uz uzņēmējdarbību, kā arī tās novitāti BAT ietvaros sakarā ar papildus kursiem cilvēkresursu

vadībā un biznesa psiholoģijā, ir skaidri saredzama sasaiste starp studiju virziena mērķiem un studiju programmu.

3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

programmas raksturojumā ir norādīts, ka studiju programmas izveides nepieciešamība tiek pamatota ar SIA “Eiropersonāls” 2016. gada 21. septembrī publicēto rakstu “Personāla vadības izaicinājumi 2016”. Šī raksta ietvaros ir atsauce arī uz *SilkRoad* pētījumu, kā rezultātā tika konstatēts, ka 55% cilvēkresursu speciālistu un vadītāju arvien visvairāk satrauc darbinieku iesaistes aktivitāšu trūkums organizācijās. programmas raksturojumā arī ir pausta informācija, ka ir ticis veikts salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Spānijā un Vācijā. Tomēr programmas raksturojumā nav pausta informācija par to, vai šī salīdzinājuma rezultātā ir secināms tas, vai šī studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Studiju programmas attīstības perspektīvas ir tās turpmāka pilnveide, nodrošinot tās atbilstību darba tirgus tendencēm un prasībām, veicot studiju programmas izvērtēšanu.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Programmai ir skaidrs izveides pamatojums, kas ir balstīts darba tirgus pieprasījumā un ko apstiprina arī darba devēji. Ir secināms, ka programmas izstrādes posmā stiprā puse noteikti ir cieša sadarbība ar darba devējiem. Studiju programma ir skaidri sasaistīta ar augstskolas un studiju virziena stratēģiju. Studiju programmas izstrādē ir ņemts vērā viens raksts un tajā ietvertais pētījums, kā arī ir veikts salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām ārvalstīm. Tikšanās laikā ar darba devējiem eksperti tika informēti par to, ka pieaug pieprasījums pēc uzņēmējiem ar cilvēkresursu vadības un biznesa psiholoģijas zināšanām, no kā ir secināms, ka kaut kādā mērā studiju programma ir sasaistīta ar nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, tomēr daudz padziļinātāks izvērtējums būtu vitāli nepieciešams, lai nodrošinātu studiju programmas attīstības perspektīvas, kas formāli ir.

II. Studiju programmas pārvaldība

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

- 1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte;*
- 2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums*
- 3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums*
- 4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.*

Analīze

1. Studiju programmas pārvaldības efektivitāte

Par studiju programmas pārvaldības efektivitāti nebija iespējams secināt no raksturojuma par studiju programmu ietvertām ziņām sakarā ar to, ka tajā bija ietverta tikai studiju programmas pārvaldības struktūrshēma. Šī iemesla dēļ studiju programmas pārvaldību bija iespējams novērtēt tikai vizītes laikā.

Vizītes ietvaros eksperti tikās gan ar studiju programmas vadību, gan pasniedzējiem, gan arī darba devējiem. Diemžēl, sarunu rezultātā ar dažādām iesaistītām pusēm ekspertiem neradās pārliecība, ka visi studiju programmā iesaistītie mācībspēki skaidri izprot studiju programmas mērķus, un veido savus studiju kursus sasaistē ar tiem. Ekspertu ieskatā šis ir galvenais pienākums, kas ir jāveic studiju programmas pārvaldībai, kā iemesla dēļ rodas bažas par studiju programmas pārvaldības efektivitāti.

2. Sabiedrības, tajā skaitā darba devēju, nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē raksturojums

Programmas raksturojumā norādīts, ka studiju programmas izstrādē tika iesaistīti SIA "TZMO Latvia" un SIA "WorkingDay Latvia". Tikšanās laikā ar darba devējiem, vairāki no klātesošiem varēja apstiprināt savu iesaisti studiju programmas izstrādē, ko arī apstiprināja to zināšanas par studiju programmas saturu un mērķiem.

Papildus tam, darba devēji tikuši iesaistīti fakultātes domes sēdēs, kurā tiem ir bijusi iespēja sniegt priekšlikumus studiju programmas satura pilnveidē. Kā arī, fakultātes pārstāvji aktīvi iesaistās Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras organizētajās diskusijās un semināros.

3. Studējošo iesaistes studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo aptauju rezultātiem) raksturojums

Programmas raksturojumā norādīts, ka konsultācijas ar studējošajiem notika caur studējošo anketu, ko apstiprināja arī programmas vadība. Sakarā ar to, ka ekspertiem netika sniegta nekāda informācija par jebkāda cita veida saziņu ar studējošajiem, informācijas trūkuma dēļ tiek pieņemts, ka anketa bija vienīgais veids, kā ir notikušas konsultācijas ar studējošajiem par programmas izveidi.

Izskatot studējošo anketas jautājumu, eksperti konstatēja, ka tā pēc sava satura bija vispārējās apmierinātības ar studējošā studijām BAT anketa, kuras beigās tika uzdots jautājums "Kuras no minētajām programmām Jūs izvēlētos, ja būtu šāds piedāvājums: Finanšu pārvaldība (bakalaurs), Starptautiskā uzņēmējdarbība un loģistika (bakalaurs), Biznesa psiholoģija (maģistrs), Cits: _____".

Nemot vērā to, ka faktiski programmas izveides konsultācijas ar studējošajiem notika nevis anketas, bet viena jautājuma formā, kur izvēles iespējas bija 2 bakalaura programmas vai 1 maģistra, eksperti nevar uzskatīt šo nedz par kvalitatīvu veiktu aptauju, nedz arī par kvalitatīvu konsultēšanos ar studējošajiem.

4. Atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.

1.1 Kvalitātes nodrošināšanas politika

BAT ir izstrādāta un ir publiski pieejama kvalitātes nodrošināšanas politika, kas ir apstiprināta BAT Senātā un Valdē. Tāpat arī fakultāšu Domēs iesaistās, saskaņā ar programmas raksturojumā pausto informāciju, darba devēju pārstāvji, tādā veidā nodrošinot gan iekšējo, gan ārējo pušu iesaisti kvalitātes politikas īstenošanā.

1.2 Programmu izstrāde un apstiprināšana

Studiju programmas tiek izskatītas, apspriestas un aktualizētas Fakultātes Domē, un apstiprinātas Senātā. Programma atbilst tai izvirzītajam mērķim, tai skaitā arī sagaidāmajiem studiju rezultātiem. Programmas kvalifikācija ir skaidri noteikta un sasaistīta ar atbilstošo Latvijas Kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni.

1.3 Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana

Saskaņā ar programmas raksturojumā ietverto informāciju, studijuursos pastāv izmantoto pedagoģisko metožu dažādība. Studējošajiem tiek sniegtas gan praktiskās, gan teorētiskās nodarbības/ lekcijas.

1.4 Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija

BAT pastāv iepriekš noteikti un publicēti noteikumi, kas apraksta visu studenta "studiju dzīvi"

1.5 Mācībspēki

Pastāv Akadēmiskā personāla vēlēšanu nolikums, saskaņā ar kuru tiek pieņemti mācībspēki darbā. Saskaņā ar programmas raksturojumā informāciju, BAT regulāri tiek veiktas nodarbību hospitācijas, kā arī tiek apkopoti studējošo aptauju rezultāti par pasniedzējiem. BAT savas kompetences ietvaros piedāvā docētājiem pilnveidoties, piemēram, apgūstot svešvalodu, jaunu tehnoloģiju lietošanu, u.c. Ekspertiem nav pieejama informācija par to, kādā veidā BAT veicina pasniedzēju zinātnisko darbu.

1.6 Mācību resursi un atbalsts studentiem

BAT pastāv atbilstošais finansējums studiju procesa nodrošināšanai. Saskaņā ar programmas raksturojumā ietverto informāciju, studējošajiem tiek nodrošinātas docētāju konsultācijas, kā arī iespēja iegūt informāciju par studiju procesa un mobilitātes iespējām.

1.7 Informācijas vadība

BAT no iekšējām sistēmām iegūst pamatlīmeņa informāciju par studijām, kā arī veic studējošo, darba devēju, absolventu un darbinieku aptaujas. Šie dati tiek analizēti un apspriesti visos vadības līmeņos.

1.8 Sabiedrības informēšana

BAT mājaslapā tiek atspoguļota precīza informācija par studijām un studiju iespējām.

1.9 Programmu apsekošana un regulāra pārbaude

Saskaņā ar programmas raksturojumā norādīto, programmu apsekošana un regulāra pārbaude notiek, veicot studējošo aptaujas un konsultējoties ar darba devējiem.

1.10 Cikliska ārējā kvalitātes nodrošināšana

Saskaņā ar Augstskolu likumu, BAT atbilst šim standartam.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Studiju programmas pārvaldības efektivitāte ir viens no studiju programmas vājākajiem posmiem, uz ko norāda gan dokumentu kvalitāte, gan arī mācībspēku nepilna informētība par studiju programmas norisi un to studiju kursiem. Ekspertu ieskatā būtu nepieciešams būtiski pārdomāt to, kādā veidā tiek pārvaldīta šī studiju programma, lai novērstu analīzes daļā konstatētās nepilnības. Darba devēju iesaiste studiju programmā ir vērtējama ļoti augstu, kas noteikti ir studiju programmas stiprā puse. Savukārt studējošo iesaiste studiju programmas izveidē ir apšaubāma, ņemot vērā to faktu, ka konsultēšanās ar studējošajiem notikusi, uzdodot tikai vienu jautājumu anketā. Pastāv formāla atbilstība ESG.

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Studiju programmas īstenošanai paredzētie resursi un nodrošinājums (arī filiālēs un tālmācības studiju formā, ja piemērojams) ir atbilstošs kvalitatīva, mūsdienu nozares tendencēm atbilstoša studiju procesa īstenošanai.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. *Finanšu nodrošinājums;*

2. *Mācībspēku¹ nodrošinājums;*
3. *Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts;*
4. *Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums;*
5. *Informatīvais nodrošinājums;*
6. *Metodiskais nodrošinājums.*

Analīze

1. Finanšu nodrošinājums

Pamatojoties uz BAT licencēšanas programmas raksturojumā sniegto informāciju, programmas īstenošanai tiks izmantoti BAT privātie līdzekļi. Licencēšanai sagatavotajā programmas raksturojumā aprakstītā situācija un fakti norāda uz to, ka BAT finansiālais stāvoklis ir stabils un finanšu līdzekļi būs pietiekami, lai īstenotu iecerēto programmu. Arī studiju programmas aprēķini liecina par to, ka BAT spēs sekmīgi realizēt studiju programmu, jo katrs finanšu gads, sākot no augstskolas dibināšanas, ir noslēdzies ar peļņu. Tam par iemeslu ir gan augstskolas veiksmīgā saimnieciskā darbība, gan arī pārdomāta un mērķtiecīga darbība izglītības jomā. Ir veikts studiju maksas aprēķins programmā, paredzot 77 100 EUR ienākumus pie plānotās sākotnēji 20 studējošo piesaistes. Augstskolas personāls vizītes laikā apliecināja to, ka paredz, ka pirmajos studiju gados studiju programma darbosies ar zaudējumiem, ko BAT ir gatavs segt no saviem līdzekļiem, savukārt ir paredzēts, ka pēc tam programma darbosies ar peļņu.

2. Mācībspēku nodrošinājums

Saskaņā ar informāciju BAT programmas raksturojumā programmas īstenošanā piedalās BAT vēlēts akadēmiskais personāls (8) (lektori, asociētie profesori un profesori) un pieaicinātie vieslektori no citām Latvijas augstskolām (11), kas kopā veido 19 mācībspēkus. No visiem programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem 5 ir doktora grāds. Kā arī programmas īstenošanā piedalās 6 mācībspēki ar praktisko darba stāžu pēdējo piecu gadu laikā. Programmas raksturojumā sniegtā informācija par mācībspēku kvalifikāciju apstiprina mācībspēku CV un publikāciju saraksts.

3. Iesaistīto struktūrvienību un nepieciešamā palīgpersonāla atbalsts

BAT programmas raksturojumā ir pietiekama informācija par programmas īstenošanu sekojošās struktūrvienībās: Rektorāts, Uzņēmējdarbības vadības fakultāte, Studiju daļa, Komercedarbības katedra, Valodu katedra, Studiju informācijas centrs, Bibliotēka, Attīstības daļa, Mūžizglītības nodaļa, Studējošo pašpārvalde, E – projektu daļa, Biznesa tehnoloģiju institūts. Programmas raksturojumā sniegtais izvērsta apraksts ar katras struktūrvienības uzdevumiem liecina par to, ka ikvienai struktūrvienībai ir savi pārdomāti uzdevumi un funkcija programmas īstenošanā. Gan programmas raksturojumā, gan ekspertu vizītes laikā tika gūts apstiprinājums par struktūrvienību spēju nodrošināt kvalitatīvu studiju procesa organizāciju un uzraudzību, kā arī nepieciešamā palīgpersonāla atbalstu.

4. Infrastruktūras un materiāltehniskais nodrošinājums

¹ Šajā dokumentā lietotais termins "mācībspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

Studiju process atbilstoši studiju programmas īstenošanas nosacījumiem tiek nodrošināts: SIA "Biznesa augstskola Turība" Rīgā, Graudu ielā 68.

Saskaņā ar programmas raksturojumu esošā mācību materiāli tehniskā bāze ļauj pilnībā nodrošināt studiju programmā iekļauto studiju kursu apguvei nepieciešamos apstākļus. Lekcijas notiek plašās konferenču zālēs, auditorijās, datorklasēs, studentiem ir pieejama moderna bibliotēka ar plašu lasītavu. Auditorijās atrodas kvalitatīvas vizuālās iekārtas - baltās tāfeles, dokumentu kameras, ekrāni, multimediju projektori, audio un video aparatūra. Studentiem pieejamas 164 datorizētas darbavietas. Stacionāri uzstādīti 30 multimediju projektori, pieejami arī 2 pārnēsājami multimediju projektori. Par kārtību auditorijās un koplietošanas telpās rūpējas augstskolas apkalpošanas dienests, kura darbinieki regulāri veic telpu uzkopšanu un vēdināšanu.

Iepazīstoties ar programmas raksturojumu, apskatot paredzamās programmas īstenošanas telpas un piedaloties intervijās ar programmas direktori Zani Driņķi un apkalpošanas dienesta vadītāju Jolantu Brilti, eksperti secina, ka materiāli tehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem, tā ir mūsdienīga, pielāgota studentu vajadzībām.

5. Informatīvais nodrošinājums

Atbilstoši BAT programmas raksturojumam, bibliotēka un visi pieejamie resursi tajā ir zinātniskai darbībai nepieciešamo informācijas resursu glabātāja un uzturētāja. Bibliotēkā ir pieejamas 182 darba vietas, no tām 59 datorizētas. Bibliotēka nodrošina elektronisko katalogu izmantošanu no jebkuras vietas pasaulē. Bibliotēkas fondus vai datu bāzes un interneta resursus ir iespējas lietot arī citu augstskolu studentiem.

Bibliotēka nodrošina bibliotēkas krājuma, t.sk. elektronisko datu bāžu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai; organizē un nodrošina bibliotekāro un bibliogrāfisko apkalpošanu. Apskates laikā tika konstatēts, ka bibliotēka abonē tiešsaistes elektroniskās datu bāzes: LETA, Nozare.lv., Letonika, Lursoft, EBSCO Academic Search Complete, EBSCO eBooks Academic Subscription Collection, EBSCO Business Source Complete.

BAT bibliotēkas apskates laikā tika konstatēts, ka augstskolai ir ļoti labs uzņēmējdarbības un personāla vadības literatūras (grāmatu) skaits, savukārt grāmatu skaits angļu valodā biznesa psiholoģijā, kas būtu nepieciešams tieši konkrētās programmas realizēšanai, būtu jāpapildina.

7. Metodiskais nodrošinājums

Pamatojoties uz BAT licencēšanas programmas raksturojumā sniegto informāciju ir izveidota informācijas sistēma (<https://batis.turiba.lv>), kas pieejama gan studentiem, gan pasniedzējiem, lai informētu par studiju grafiku, nodrošinātu piekļuvi studiju programmu aprakstiem un informētu studentus par pārbaudījumiem un iegūtajiem vērtējumiem. Sistēmas esamību novērtē gan studenti, gan mācībspēki. E-studijas tiek nodrošinātas izmantojot Moodle vidi.

Visi dokumenti par metodisko nodrošinājumu ir pieejami BAT mājas lapā turiba.lv, sadalīti piecās grupās: 1) Iekšējā kārtība - 16 dokumenti; 2) Jaunatnes tūrisma mītne - 7 dokumenti; 3) Studiju maksa, kredīti, atlaides, cenas - 18 dokumenti; 3) Studiju process- 13 dokumenti; 4) Vispārējie dokumenti - 4 dokumenti.

Iepazīstoties ar metodisko nodrošinājumu, eksperti guva apstiprinājumu tā atbilstībai kvalitatīvai studiju procesa nodrošināšanai.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

Apkopojot un izanalizējot studiju programmas resursus un nodrošinājumu atbilstoši dotajiem kritērijiem, izteikti vājas puses no iesniegtās programmas raksturojuma un vizītes laikā netiek konstatētas. Vienīgi nākotnē būtu jādomā par augstskolā vēlētā akadēmiskā personāla skaita palielināšanu.

IV. Studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju kursu saturs un studiju programmas plāns atbilst nozares prasībām un aktualitātēm. Paredzētais studiju programmas īstenošanas mehānisms (arī tālmācības studiju formā, ja piemērojams) atbilst studiju programmas izvirzītajiem mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, studentcentrētas izglītības principiem. Mācībspēku un studējošo zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade ir sasaistīta ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem, studiju kursu saturu.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. *Studiju programmas saturs;*
2. *Studējošo prakses nodrošinājums;*
3. *Studiju programmas īstenošanas mehānisms;*
4. *Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade.*

Analīze

1. Studiju programmas saturs

Studiju programmas saturs veidots, ņemot vērā darba devēju diskusiju rezultātus, kā arī analizējot BAT studējošo vēlmes un nākotnes studiju izvēles. Saturs ir veidots atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē profesionālās augstākās izglītības standartu. Studiju programmas nosaukums "Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā" ekspertiem sākotnēji radīja priekšstatu, ka šī programma paredzēta cilvēkiem, kas vēlas iegūt profesionālo kvalifikāciju kā biznesa psihologs vai cilvēkresursu vadītājs. Tikai iepazīstoties ar programmas raksturojumu, kļūst skaidrs, ka piešķiramā kvalifikācija ir „uzņēmuma vadītājs”. Ekspertu viedoklis ir, ka programmas nosaukumā būtu jāatspoguļo ideja par to, ka programma paredz iegūt uzņēmuma vadītāja kvalifikāciju, kas tomēr atšķiras no profesionālās kvalifikācijas psiholoģijā vai cilvēkresursu vadīšanā. Šajā gadījumā ekspertu viedoklis, ka potenciālam klientam var rasties priekšstats, ka iegūstamā kvalifikācija ir “personāla vadītājs” vai „biznesa psihologs”, ir subjektīvs. Taču, ja ekspertiem radās šāds viedoklis, iespējams, ka vajadzētu veikt papildus aptaujas, lai šo viedokli apgāztu, vai atspēkotu.

Studiju programmas aprakstā neatspoguļojas tās multidisciplinārais raksturs, kas veidots izpratnē, ka programmas saturu veido trīs studiju priekšmetu bloki: uzņēmējdarbība, biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība. Sadalot studiju priekšmetus nozaru blokos, būtu ieteicams salāgot studiju kursu tematus, atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem, tādējādi tiktu novērsta studiju tematu pārklāšanās dažādos studiju priekšmetos, piemēram, Līderība,

Organizācijas vadības psiholoģija, Komandas veidošana un vadība, Konflikto risināšana. Protams, studiju programmas īstenošanā līdzīgi temati var parādīties dažādos studiju priekšmetos, taču mācībspēkiem jārada pilnīga izpratne par uzņēmējdarbības, biznesa psiholoģijas vai cilvēkresursu vadības kontekstu, kādā šis temats tiek mācīts.

Mācībspēkiem, programmas vadībai un arī BAT augstākajai vadībai netika novērota vienota izpratne par programmas mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Iespējams, ka to var skaidrot ar nepilnīgu studiju programmas studiju kursu kartēšanu (6., 4. pielikums). No sagatavotā licencēšanas iesnieguma nav saprotams, kas ir studiju programmas rezultāti: 17. lapaspusē sasniedzamie rezultāti, kas noteikti, balstoties uz darba devēja ieteikumiem, vai arī 4. lapaspusē noteiktie studiju programmas rezultāti, kas saskaņoti ar BAT un studiju virziena stratēģiju. Eksperti neguva skaidrību par vienotiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Rezultātiem jābūt definētiem skaitā aptuveni līdz 10 un saskaņotiem gan ar BAT un virziena stratēģiju, gan ar 5. līmeņa profesijas standartu "Uzņēmuma vadītājs/ vadītāja vietnieks", gan arī ar darba devēju redzējumu. Korekti nodefinējot studiju programmas rezultātus, jāpilnveido studiju satura (studiju kursu) kartēšana.

Studiju programmas saturā nepietiekami atspoguļotas nozaru novitātes, nav ietverti tādi aktuāli temati un prasmju apguve, ar kuriem šobrīd uzņēmēji sastopas praksē, piemēram, dažādas nodarbinātības formas, attālinātais darbs, cilvēkresursu vadības PR, uzņēmuma vadītāja loma cilvēkresursu vadības politikas un stratēģijas veidošanā un īstenošanā, talantu piesaiste un vadība.

Nemot vērā, ka šī ir maģistrantūras līmeņa programma, programmas saturs nepietiekami veicina un attīsta studējošo zinātniski pētniecisko darbu. Programmas saturā nav specifisku studiju priekšmetu, kā arī pētniecisko darbu veicinoši instrumenti un metodes neparādās studiju kursu saturā.

Studiju kursu aprakstos, to satura izklāstā dažādos studiju priekšmetos novērojama atšķirīga detalizācijas pakāpe. Divu kredītpunktu kursiem saturā ir nosaukts dažāds apgūstamo tematu skaits, piemēram, 5 temati (Globālā pasaules saimniecība un starptautiskais bizness), 9 temati (Biznesa kontaktu veidošana), turpretim citam 12 (Starptautiskā biznesa etiķete un ētika) temati. Nav skaidrs, kā tematu apguve ir saplānota pa nodarbībām, nav skaidrs, cik stundas paredzētas patstāvīgajam darbam un cik tiešam kontaktam ar pasniedzēju. Tāpat studiju kursu aprakstos dažādā detalizācijas pakāpē ir aprakstīti studiju kursa vērtēšanas kritēriji, piemēram, studiju kursā Cilvēkresursu vadība, vērtēšanas kritēriji izstrādāti nepilnīgi, pavirši.

Obligātā kursa literatūra dažos studiju priekšmetos aptver vairāk nekā 1500 lapas, pie tam tās saturs ir daudz plašāks, kā to prasa studiju kuras mērķis un saturā atspoguļotie temati. Studijuursos obligātajā literatūrā jābūt tādām literatūras apjomam, kuru reāli students var izlasīt studiju kursa īstenošanas laikā un tiešā saistē ar studiju kursa saturu.

2. Studējošo prakses nodrošinājums

Studējošo prakse tiek realizēta 26 vai 6 kredītpunktu apjomā atkarībā no studējošā iepriekš apgūtās izglītības satura. 18. pielikumā pievienotais prakses nolikums ir vispārīgs un nosaka kārtību kādā BAT tiek organizētas prakses, tai skaitā - studiju prakses (turpmāk – Studiju prakses) un pirmskvalifikācijas, pirmsdiploma vai pirmsmaģistra darbu prakses (turpmāk – Pirmsdiploma prakses) gan BAT organizētajās, gan studējošā paša izvēlētajās prakses vietās Latvijā vai ārvalstīs.

Studiju programmas raksturojumā 15. lapā rakstīts, ka par iespējamo prakses vietu nodrošinātāju tika izvēlēts uzņēmums, kura ikdienas procesos liela daļa darbību ir saistīta ar cilvēkresursu atlasi un /vai komunikāciju ar klientiem un sadarbības partneriem – SIA

„WorkingDay Latvia”. Kā tika minēts klātienēs vizītē BAT, ka atlases, rekrutēšanas uzņēmumi tikai daļēji var nodrošināt studentu prasmju apguvi atbilstoši programmas sasniedzamajam rezultātam, tādēļ nepieciešams pārdomāt prakses uzņēmumu mērķa auditoriju.

Studiju programmas „Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā” prakšu saturs izstrādāts nepietiekami, nav ņemts vērā programmas mērķis un sagaidāmie rezultāti. Nav skaidrs, kā prakses uzdevumu izpildē un aprakstīšanā vienlaikus ar uzņēmējdarbību tiks atspoguļotas arī biznesa psiholoģijas un cilvēkresursu vadības disciplīnas. Studiju praksei 6 kredītpunktu apjomā ir tieši tāds pats prakses saturs kā 20 kredītpunktu apjomam. Šāda situācija nav korekta. 6 kredītpunktu prakse būs obligāta visiem studējošajiem, un tās saturam ir kvalitatīvi jāatšķiras no prakses satura 20 kredītpunktu apjomā. Prakses nolikumi jāpārstrādā, tie neatbilst programmas mērķim, saturam, programmas sagaidāmajiem rezultātiem.

3. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Studiju programmas raksturojumā nepietiekami atspoguļots programmas īstenošanas mehānisms. Salīdzinot informāciju par studiju punktu pievienotajiem pielikumiem, eksperti secina, ka kredītpunktu apjomā ir nekonsekvence (Studiju programmas raksturojumā - 80 vai 60 KP, bet plānos 82 vai 62 KP). Nav atrodams skaidrojums, vai un kādā apjomā apgūstami C bloka studiju priekšmeti, jo A un B blokā paredzēto apgūstamo KP skaits jau sastāda 60 vai attiecīgi 80 KP.

Studiju programmas raksturojumā teikts, ka studiju programmas apguve notiks lekcijās, semināros, diskusijās, izpētes projektos un konsultācijās ar programmas realizācijā iesaistītajiem docētājiem un zinātniskajiem vadītājiem, kā arī patstāvīgajās studijās. Galvenās pārbaudes formas studiju programmas apguves laikā - kārtējie pārbaudījumi, studiju kursu noslēguma pārbaudījumi – eksāmeni. Studiju programmas raksturojumā norādīts, ka programmas īstenošanā notiks arī studējošo un mācībspēku sadarbība izpētes projektu zinātniskās diskusijās un semināros. Maģistra darba pārbaudes forma ir publiska aizstāvēšana.

Eksperti vizītē pārliecinājās, ka programma tiks īstenota, izmantojot minētās mācību apguves formas un zināšanu pārbaudes metodes, taču ir nepietiekams mehānisma atspoguļojums studiju kursu aprakstos. Studējošajiem un mācībspēkiem 24 stundas diennaktī gan fiziski, gan arī attālināti ir pieejami bagātīgi bibliotēkas resursi, tai skaitā zinātnisko publikāciju un citu sekundāro datu bāzes.

4. Zinātniskā darbība, pētniecība un/vai mākslinieciskā jaunrade

Eksperti šo sadaļu vērtē kā ļoti vāji izstrādātu un pamatotu. Studiju programmas raksturojumā ievietota informācija dažos teikumos, kuru varētu attiecināt uz jebkuru studiju programmu. Ņemot vērā faktu, ka BAT un programmas vadībai ir teicama sadarbība ar darba devējiem un, augsti vērtējot mācībspēku akadēmisko un profesionālo kompetenci, sadaļu studējošo pētnieciskā darba veicināšanai iespējams izstrādāt augstā kvalitātē.

Kā vienīgā studentu pētnieciskās darbības veicināšanas forma Studiju programmas raksturojumā minēta studējošo iespēja piedalīties organizētā studentu konferencē, kurā studenti var prezentēt savus pētījumus, kas veidoti pamatojoties uz studiju darbu izpēti. Nav saprotams, kas domāts ar “studiju darbu”, jo studiju programmas plānā nav iekļauts studiju darbs. Iztrūkst informācija vai idejas par darba devēju/ uzņēmēju, akadēmiskā personāla un studējošo kopīgām sadarbības formām pētniecības veicināšanā studiju programmas satura kontekstā.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

1. Programma ir nepieciešama un tai ir augsts pieprasījuma potenciāls, tās absolventi pilnveidos savas prasmes un iemaņas, tomēr Studiju programmas nosaukums "Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā" neatspoguļo iegūstamo profesionālo kvalifikāciju. Studiju programmas aprakstā neatspoguļojas tās multidisciplinārais raksturs, kas veidotu izpratni, ka programmas saturu veido trīs studiju priekšmetu bloki: uzņēmējdarbība, biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība. Studiju programmas mērķi, uzdevumi un rezultāti nav savstarpēji saskaņoti, un to īstenošanas mehānismam būtu jāparādās studiju kursu aprakstos.
2. Programmas vadībai ir labi un attīstīti kontakti ar darba devējiem un potenciālajiem prakšu vadītājiem organizācijās. Atlases, rekrutēšanas uzņēmumi tikai daļēji var nodrošināt studentu prasmju apguvi atbilstoši programmas sasniedzamajam rezultātam, tādēļ nepieciešams pārdomāt prakses uzņēmumu mērķa auditoriju un detalizēti izstrādāt prakšu saturu.
3. Programma tiks īstenota, izmantojot dažādas mācību apguves formas un zināšanu pārbaudes metodes, taču šis mehānisms ir nepietiekami atspoguļots studiju kursu aprakstos.
4. Ņemot vērā faktu, ka BAT un programmas vadībai ir teicama sadarbība ar darba devējiem un augsti vērtējot mācībspēku akadēmisko un profesionālo kompetenci, sadaļu studējošo pētnieciskā darba veicināšanai nepieciešams pārstrādāt, norādot specifiskus un tikai šo programmu raksturojošus pasākumus un tematus zinātniski pētnieciskā darba veicināšanai.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

Absolventu nodarbinātības perspektīvas ir balstītas darba tirgus pieprasījumā, ko apliecina atbilstošās nozares darba devēji, kā arī atbilst vidējā un ilgtermiņa darba tirgus attīstības tendencēm un nākotnē nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm.

Novērtējot kritēriju, lūdzam analizēt šādus aspektus:

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam;
2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm.

Analīze

1. Absolventu nodarbinātības perspektīvu atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares pieprasījumam

Studiju programmas absolventiem tiek piešķirts profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā ar kvalifikāciju uzņēmuma un iestāžu vadītājs. Potenciālās darba vietas ir gan vietējie, gan starptautiski uzņēmumi, kā arī pašu absolventu īpašumā esošie uzņēmumi. Studiju programmas raksturojumā nav skaidri norādīts, bet gan no BAT un programmas vadības, gan no mācībspēku paustās informācijas secināms, ka studiju programmā studējošie galvenokārt būs jau darba tirgū esoši speciālisti, vadītāji vai pat uzņēmumu īpašnieki. Iegūtais grāds un kvalifikācija, uzņēmējdarbības zināšanas un

prasmes, kas tiks papildinātas ar prasmēm un zināšanām biznesa psiholoģijā un cilvēkresursu vadībā sekmēs studējošo darba sniegumu un rezultātu, pavērs profesionālās karjeras iespējas.

Studiju programmas raksturojumā teikts, ka 8. pielikumā atspoguļoti NVA apkopotie dati par brīvajām darba vietām vadītāju un vecāko speciālistu amata vietām 2017.gadā, kas liecina, ka brīvo darba vietu skaits ir mainīgs un vērojams speciālistu trūkums, sevišķi lielpilsētās. Eksperti iepazīnās ar NVA datiem un piekrīt, ka darba tirgū trūkst vadības profesionāļu ar labām zināšanām un prasmēm cilvēkresursu vadībā.

2. Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība vidējā un ilgtermiņa darba tirgus un nozares attīstības tendencēm

Studiju programmas izveides pamatojums ir fakts, ka vadītājiem būtiski nepieciešamas zināšanas un prasmes darbā ar cilvēkresursiem sarežģītos ekonomiskos un demogrāfiskos apstākļos. Cilvēkresursi jāvada, jāplāno un jāattīsta, un tas prasa specifiskas zināšanas. Ja, studiju programmu apgūstot, absolventu prasmes, zināšanas un kompetences būs atbilstošas plānotajam rezultātam, tie būs konkurētspējīgi un pieprasīti profesionāli darba tirgū. Programmas plānotie studiju rezultāti definēti, konsultējoties ar darba devēju pārstāvjiem un uzskaitītas 22 spējas (rezultāti), kuras studējošie iegūs, absolvējot programmu. Studiju kursu kartēšanā minētās spējas saistītas ar atbilstošu studiju kursu apguvi. Iepazīstoties ar 5. pielikumā esošajiem studiju kursa aprakstiem, prakšu nolikumiem studiju kursu kartēšanas rezultātiem (6. pielikums), ekspertiem trūkst paskaidrojumu (instrumenti, metodes, process), kā studiju programmas rezultāti (zināšanas, prasmes, kompetences) tiks apgūti saistībā ar atbilstošu studiju kursu apguvi.

Secinājumi, norādot stiprās un vājās puses

1. Potenciālās darba vietas ir gan vietējie, gan starptautiski uzņēmumi, kā arī pašu absolventu īpašumā esošie uzņēmumi. Studiju programmā studējošie galvenokārt būs jau darba tirgū esoši speciālisti, vadītāji vai pat uzņēmumu īpašnieki. Iegūtais grāds un kvalifikācija uzlabos studējošo darba sniegumu un rezultātus, pavērs profesionālās karjeras iespējas.
2. Absolventu iegūtās prasmes un kompetences būs pieprasītas darba tirgū, esošā situācija jau šobrīd parāda, ka vadītājiem trūkst cilvēkresursu vadīšanas kompetences. Studiju programmas īstenošanas mehānismam ir jāparāda, kā mācību procesā tiks nodrošināta programmas rezultātu sasniegšana.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Nr.p.k.	Kritērijs	A t b i l	N e a t b i l	Atbi lst daļē ji	Pamatojums
---------	-----------	-----------------------	---------------------------------	---------------------------	------------

		s t	s t		
1.	Ja akadēmiskajā studiju programmā paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošo, ir saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				Kritērijs nav attiecināms uz licencēšanai pieteikto studiju programmu.
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka studiju programmas pārtraukšanas gadījumā, augstskola vai koledža nodrošinās attiecīgās studiju programmas studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (finansiālais pamatojums vai līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu)	X			Ir noslēgts līgums ar Baltijas Starptautisko akadēmiju profesionālo maģistra studiju programmu „Cilvēku resursu vadīšana”.
3.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Saskaņā ar BAT programmas raksturojumā ietverto informāciju par studiju programmā iesaistīto mācībspēku, mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā.
4.	Katram Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu	X			Apstiprinājums gūstams no raksturojuma par studiju programmu pielikumā ietvertās informācijas - nozīmīgākas mācībspēku publikācijas, kā arī akadēmiskā personāla CV. Pieaicinātie vieslektori: Mednis, G.Strēle, I.Jurševska, J.Zeibots, J.Rekšņa, M.Kive un S.Jeromanova-Maura

	studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu				savos CV nav norādījuši publikācijas pēdējo sešu gadu laikā. Taču no CV ir konstatējams, ka piesaistītajiem mācībspēkiem ir piecu gadu praktiskā darba stāžs.
5.	Mācībspēku valodas prasmju līmenis atbilst vismaz B2 līmenim atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā	X			Studiju programma tiks īstenota latviešu un angļu valodās. Akadēmiskā personāla angļu valodas prasmju pašnovērtējums atbilst B2 līmenim. Atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem informācija par katru mācībspēku ir pieejama CV pēc europass.lv līmeņu sadalījuma.
6.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam	X			Studiju programma atbilst MK 26.08.2014. noteikumu Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu nosacījumiem.
7.	Ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija, programma atbilst profesiju standartam un profesionālajai kvalifikācijai atbilstošais profesijas standarts ir spēkā esošs	X			Studiju programma atbilst profesijas standartam "Uzņēmuma vadītājs/vadītāja vietnieks".
9.	Studiju kursu aprakstos iekļauta visa nepieciešamā informācija, un studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota			X	Ir sniegti visu studiju kursu apraksti latviešu un angļu valodās. Tomēr studiju kursu aprakstus nepieciešams pilnveidot, iekļaujot tajos jaunākās zinātniskās un lietišķās tendences. Būtiski sekot, lai nepārklātos dažādu kursu iekļautās tēmas, papildinot ar iztrūkstošajām tēmām un

					jaunāko literatūru un avotiem. Studiju materiāli ir ievietoti BAT informācijas sistēmā (https://batis.turiba.lv), kas pieejama gan studentiem, gan pasniedzējiem.
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Studiju līgums atbilst MK noteikumiem par Studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus		X		Pēc Ministru kabineta 16.04.2013. noteikumiem Nr.202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus" – gan diploma paraugā, gan diploma pielikuma paraugā par studiju programmas apgūšanu izsniedzamais diploms neatbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus. Diploma pielikums neatbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus. Diploma pielikumā neatbilst punkts 4.3., nav ziņu par programmu "Biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība" studiju saturu un sagaidāmajiem rezultātiem. Saskaitot ievietoto studiju kursu kredītpunktus, kopējais skaits neatbilst 80 KP. Punktā 5.1 neatbilst turpmākās studiju iespējas. Tās pašas

					nepilnības ir diploma pielikumā angļu valodā.
--	--	--	--	--	---

Aizpildīt, ja tiek vērtēta doktora studiju programma:

Nr.p.k.	Kritērijs	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Doktora studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci zinātņu doktori studiju programmai atbilstošā vai radniecīgā zinātņu nozarē, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā un no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē				
2.	Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem kritērijiem				

Aizpildīt, ja tiek vērtēta kopīgā studiju programma:

Nr.p.k.	Kritēriji	Atbilst	Neatbilst	Atbilst daļēji	Pamatojums
1.	Augstskola vai koledža kopā ar partnerinstitūciju /-ām ir noslēgusi rakstisku vienošanos par kopīgas studiju programmas īstenošanu				
2.	Studiju programmu veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas				
3.	Studiju programmas īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas katra īsteno vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas				

4.	Vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu				
5.	Augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu				
6.	Ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās				
7.	Ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā				
8.	Ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai				
9.	Ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs, kas atbilst Ministru kabineta noteikumiem "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus"				
10.	Apliecinājums, ka partnerinstitūcija ir atzīta attiecīgajā ārvalstī (<i>attiecināms, ja studiju programma tiek īstenota kopā ar ārvalstu institūciju</i>)				

VII. Novērtējums

Kopsavilkums un secinājumi par studiju programmu, ņemot vērā gan studiju satura (I-V nodaļa), gan atbilstības (VI nodaļa) vērtējumu.

Ekspertu grupa, izvērtējot BAT programmas raksturojumu, tā papildinājumus un pielikumus, kā arī vizītes laikā augstskolā iegūto informāciju par BAT maģistru programmu, nonāca pie sekojošiem secinājumiem:

I. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība studiju virzienam un augstskolas vai koledžas stratēģijai

Var secināt, ka studiju programma ir skaidri sasaistīta ar augstskolas un studiju virziena stratēģiju. Tikšanās laikā ar darba devējiem eksperti tika informēti par to, ka pieaug pieprasījums pēc uzņēmējiem ar cilvēkresursu vadības un biznesa psiholoģijas zināšanām, no kā ir secināms, ka kaut kādā mērā studiju programma ir sasaistīta ar nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē.

II. Studiju programmas pārvaldība

Izvērtējot licencēšanas iesniegumu un gūto informāciju vizītes laikā, var secināt, ka studiju programmas pārvaldības efektivitāte ir viens no studiju programmas vājākajiem posmiem, uz ko norāda gan dokumentu kvalitāte, gan arī mācībspēku nepilna informētība par studiju programmas norisi. Kvalitātes nodrošināšanai, ir būtiski laicīgi novērst konstatētās nepilnības. Darba devēju iesaiste studiju programmā ir vērtējama ļoti augstu, kas noteikti ir studiju programmas stiprā puse. Vienlaikus nepieciešams aktīvāk pievērsties studējošo iesaistei studiju programmas novērtēšanā un pilnveidošanā.

III. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Apkopojot un izanalizējot studiju programmas resursus un nodrošinājumu atbilstoši dotajiem kritērijiem, izteikti vājas puses no iesniegtā programmas raksturojuma un vizītes laikā netiek konstatētas. Eksperti iesaka informatīva nodrošinājuma paplašināšanu, kas varētu - paplašināt elektronisko datu bāzu sarakstu ar Thomson Reuters vai Scopus, kā arī papildināt literatūras klāstu ar biznesa psiholoģijas grāmatām angļu valodā.

IV. Studiju programmu saturs un īstenošanas mehānisms

Izvērtējot licencēšanas iesniegumu un gūto informāciju vizītes laikā, var secināt, ka programma ir nepieciešama un tai ir augsts pieprasījuma potenciāls. Tomēr studiju programmas nosaukums "Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā" neatspoguļo iegūstamo profesionālo kvalifikāciju. Studiju programmas aprakstā neatspoguļojas tās multidisciplinārais raksturs, Studiju programmas mērķi, uzdevumi un rezultāti nav savstarpēji saskaņoti. Programmas vadībai ir labi un attīstīti kontakti ar darba devējiem un potenciālajiem prakšu vadītājiem organizācijās, tomēr būtu nepieciešams paplašināt prakšu vietu nodrošinājumu. Svarīgi savlaicīgi pilnveidot kursu aprakstus. Kā arī būtiski attīstīt zinātniski pētniecisko darbību. Šie trūkumi var būtiski ietekmēt studiju kvalitāti un studējošo apmierinātību ar iegūstamajiem rezultātiem, tāpēc savlaicīga trūkumu novēršana var būtiski palielināt studējošo skaitu un apmierinātību ar studiju programmu.

V. Absolventu nodarbinātības perspektīvas

No iesnieguma un vizītes laikā gūtās informācijas var secināt, ka potenciālās darba vietas ir gan vietējie, gan starptautiski uzņēmumi, kā arī pašu absolventu īpašumā esošie uzņēmumi. Studiju

programmā studējošie galvenokārt būs jau darba tirgū esoši speciālisti, vadītāji vai pat uzņēmumu īpašnieki. Iegūtais grāds un kvalifikācija, uzlabos studējošo darba sniegumu un rezultātus, pavērs profesionālās karjeras iespējas.

VI. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Aizpildot izvērtēšanas vispārīgos kritērijus, lai konstatētu studiju programmas atbilstību normatīvo aktu prasībām, eksperti secina, ka izvērtējami ir 10 no 11 kritērijiem, jo vienu nevar attiecināt uz šo programmu. No izvērtētajiem 10 kritērijiem 8 ir atzīstami par atbilstošiem normatīvo aktu prasībām, bet daļēji atbilstošs ir 1 kritērijs un viens nav atbilstošs. Par neatbilstošu uzskatāms par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikuma paraugs. Abi minētie dokumenti jāprecizē atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumu Nr.202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus" nosacījumiem līdz lēmuma pieņemšanai.

Novērtējot atbilstību programmas kritērijiem, eksperti atzīst, ka 8 no desmit kritērijiem ir atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

VIII. Rekomendācijas

Rekomendācijas licencēt vai nelicencēt studiju programmu pamatojums.

Licencēt profesionālā maģistra studiju programmu, ja tiek veikta studiju programmas nosaukuma maiņa un satura pilnveide saskaņā ar ekspertu rekomendācijām un novērstas ekspertu konstatētās nepilnības/ kļūdas.

Rekomendācijas studiju programmas pilnveidei vai trūkumu novēršanai (īstermiņa un ilgtermiņa).

Īstermiņa (rekomendācijas līdz licencēšanai)

1. Precizēt programmas nosaukumu (iespējamie varianti):

- a) Biznesa psiholoģija cilvēkresursu vadībā uzņēmējdarbībā/ organizācijā
- b) Biznesa psiholoģija un cilvēkresursu vadība uzņēmējdarbībā/organizācijā.

2. Definēt studiju programmas mērķi atbilstoši programmas nosaukumam, saturam, iegūstamajam grādam un profesionālajai kvalifikācijai.

3. Izveidot studiju programmas uzdevumus atbilstoši programmas nosaukumam, mērķim, iegūstamajam grādam un profesionālajai kvalifikācijai.

4. Pilnveidot un precizēt studiju programmas iegūstamos rezultātus atbilstoši programmas nosaukumam, saturam, iegūstamajam grādam un profesionālajai kvalifikācijai.

5. Programma ir starpdisciplināra, tādēļ aprakstot programmas saturu, strukturēt programmas studiju kursus pēc disciplinām jeb blokos: Biznesa psiholoģija, Cilvēkresursu vadība un Uzņēmējdarbības vadība, lai skaidrs katras disciplīnas apjoms un apgūstamo kursu caurvijas.

6. Ievērot konsekvenci un atbilstību normatīvo aktu prasībām attiecībā uz studiju programmas apjomu: 80KP vai 60 KP. Labot 82KP uz 80KP un 62KP uz 60 KP.

7. Programmas saturā iekļaut studiju kursus Biznesa psiholoģija (ekspertu ieteikums) un Pētniecības metodes (pēc docētāju ieteikuma).

8. Integrēt studiju kursus vai studiju kursus tēmas - pārmaiņu vadība (darba devēju ieteikums), dažādību vadība, sociālā korporatīvā atbildība (ekspertu ieteikums), inovācija/radošums organizācijā (ekspertu ieteikums).

9. Pilnveidot studiju kursu saturu, atbilstoši maģistra līmenim, programmas mērķim un studiju rezultātiem, nodrošināt tematu nepārklāšanos vairākos studijuursos, iekļaut aktuālākas literatūras un lietišķās pētniecības atziņas, obligātajai literatūrai nepārsniedzot iespējamo studentu apgūšanas potenciālu. Pievienot atbilstošu kontaktstundu skaitu.
10. Detalizēti izstrādāt prakšu nolikumus specifiski šai studiju programmai, sasaistot tos ar studiju programmas nosaukumu, mērķi, uzdevumiem, saturu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju.
11. Atbilstoši studiju programmas iegūstamajiem rezultātiem, izveidot studiju kursu rezultātu (satura) kartēšanu.
12. Sakārtot mājas lapas saturu, atbilstoši licencēšanas dokumentu saturam.
13. Diploma pielikuma paraugā izlabot neatbilstības MK 16.04.2013. noteikumu Nr.202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus" 7.pielikumam:
 - 1) 2.1.apakšpunktā precizēt kvalifikācijas nosaukumu - "profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, piešķirtā kvalifikācija "Uzņēmuma vadītājs".
 - 2) 4.2.apakšpunktā norādīt programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus.
 - 3) 4.3.apakšpunktā precizēt 2.teikumu atbilstoši konkrētajai studiju programmai.
 - 4) 2.lpp. tabulā "Studiju vērtējums" precizēt apgūto studiju kursu sarakstu atbilstoši studiju programmā iegūstamo kredītpunktu skaitam.
 - 5) 5.1.apakšpunktā precizēt turpmākās studiju iespējas.

Ilgtermiņa

1. Attīstīt starptautisko sadarbību programmas satura pilnveidei, pieaicinot vieslektorus, iespējami organizēt studējošo prakses ārzemju un starptautiskajos uzņēmumos. Paplašināt studentu apmaiņu un mācībspēku profesionālās kvalifikācijas celšanu Erasmus+ ietvaros.
2. Izstrādāt ilgtermiņa darbības plānu zinātniskā darba, lietišķās pētniecības veicināšanai ne tikai mācībspēkiem, bet arī projektos kopā ar studentiem un darba devējiem.
3. Izstrādāt stratēģiju pastāvīgai/ regulārai mācībspēku zinātniskās darbības īstenošanai atbilstoši programmas saturam (publikāciju atbilstība pasniegtajiem studiju kursiem), jo daudzas iesniegtās vienīgās zinātniskās publikācijas ir publicētas 2012. un 2013. gadā, parādot mācībspēku neiesaistīšanos pastāvīgā zinātniskajā darbībā un pētniecībā.
4. Regulāri pilnveidot studiju kursu aprakstus, studiju programmas saturu atbilstoši disciplīnu - uzņēmējdarbība, biznesa psiholoģija, cilvēkresursu vadība, aktualitātēm.
5. Attīstīt sadarbību ar studējošajiem, tos iesaistot programmas satura un programmas īstenošanas pilnveidē, ne tikai veicot anketēšanu, bet arī veidojot diskusijas, regulāras tikšanās ar tiem. Studējošo anketas izstrādi un datu ievākšanu veikt atbilstoši pētījumu metodoloģijas lietojuma labajai praksei.
6. Papildus vēlams noslēgt līgumu studiju programmas pārtraukšanas gadījumā, lai nodrošinātu studējošajiem iespēju turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā vai

koledžā, kur ir iegūstams profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija – Uzņēmuma vadītājs.

7. Nākotnē būtu jāpalielina augstskolā vēlēta akadēmiskā personāla skaits, kas piedalās programmas realizācijā.

Ja ekspertu viedoklis par kādu no vērtēšanas kritērijiem atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli

Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot vērtēšanas kritēriju un sniedzot pamatojumu